

quam omnibus aliis tractatibus, & negotiis in ipso Ordine expediendis, cum aliis Fratribus ejusdem Cartusien. Ordinis habere possint, & valeant dispensandi, eadem auctoritate licentiam, & facultatem concedimus per presentes.

§. 5. Non obstantibus felicis recordationis Clementis Papæ V. prædecessoris nostri, super hoc in Concilio Viennen. edita, quæ incipit, Ut professores, & alii Apostolicis constitutionibus, necnon Cartusien., & aliorum Ordinum prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ac illis sub quibuscumque tenoribus concessis, privilegiis, indulgentiis, indultis, ac literis Apostolicis, quibus quatenus in aliquo præmissis obfent, illis alias in suo robore permanuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo, &c.
Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo octavo, decimo sexto Kalendis Julii, Pontificatus nostri Anno V.

Derogat Clement. V. de Regularibus, & ceteris contrariis.

Dat. P. A. 5. 16. Julii.

XXIII.

Quod Ordo Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, gratis, & privilegiis aliorum Ordinum Mendicantium persolvatur.

JULIUS PAPA II.

Dilecto filio Fratri Egidio Ordinis Erem. S. Augustini Priori Generali.

ETSİ ad benemerendum cum de universa religione, tum præcipue de Augustiniana, cui tu præes, propensius magno opere sumus, libellus tamen, quem de Ecclesiæ incremento edidisti, fecit nos ad res, vel tuas, vel tui Ordinis longe propensiores.

§. 1. Cum igitur superiore anno per nostras literas quædam religioni tuæ concesserimus, inter quæ id erat, ut loca oblata, tu Fratresque tui, tam qui sunt, quam qui erunt, capere pro religione possitis; nunc per has nostras, ea quæ concessimus, clarius declaranda duximus. Eademque locorum suscipendorum facultatem, ad alia quæcumque loca, domos, Ecclesias, etiam parochiales, ac cujuscumque sint Ordinis, aut conditionis suscipiendas extendimus. Damusque proprio tam motu quam scientia, atque de plenitudine potestatis, ut hæc omnia capere possitis, facta vobis potestate, tam per literas quas supra memoravimus, quam per harum concessionem, declarationemque literarum. Licere igitur vobis perpetuo decernimus, hæc omnia posse capere, absque alia Sedis Apostolicæ concessione: Non obstante piæ memoriæ Bonifacii VIII. Constitutione prohibente nova loca ædificari.

Exordium.

Licentia nova loca pro Ordine acquirendi non obstante cap. 1. de exc. lra lat. in 6.

§. 2. Confirmavimus etiam privilegia Religionis vestræ per eandem literas, quod plane, tam de iis omnibus intelligimus, quæ vestrum Mare Magnum continet, quam de aliis omnibus Apostolicis concessionibus, quarum apud vos, aut Apostolicæ literæ, aut authentica exempla servantur. Confirmamus, & privilegiorum communionem, quam fel. rec. Sixtus prædecessor noster fecit, inter vos, Mendicantesque alios. Decernimusque, ac volumus, quicquid usque in hunc diem Ordini Minorum, aut Prædicatorum, aut Carmelitarum, aut Servorum concessum ab Apostolica Sede est, & quicquid in futurum concedetur, vobis concessum esse, fratresque tuos eisdem concessionibus perpetuo uti posse, perinde ac si vobis nominatim concessa essent.

§. 3. Dedimus præterea tibi potestatem sacrandi, benedicendi corporalia, vestes, & ea quæ sacris usibus necessaria sunt. Quo quidem munere, tam te, quam qui pro tempore erunt, aut Generalis, aut Vicarius fungi posse decernimus.

§. 4. Ut vero exeuntium ab Ordine, tuo motibus occurramus, confirmamus in primis fel. rec. Martini prædecessoris nostri decretum, ut nemo e tuo Ordine, ad aliquem aliorum Ordinum occasione ætioris regulæ transire possit. Volumusque ut quisquis in tua religione professus, sive ad sacros ordines promotus in ea fuerit, quam rem professionis loco, & esse, & haberi statuimus, habitum dicti Ordinis relinquere aut mutare non possit, nisi missionem, literasque a Generali Ordinis obtinuerit. Quod tam de iis, qui hæcenus exierint intelligi volumus, quam de his qui in posterum exiuri sunt, etiam si Apostolicas literas obtinuerint.

§. 5. Ne vero protervis relinquatur litigandi, repugnandive locus, si quis eorum exeuntium causam in Romana Curia, super ea recommitti hæcenus obtinuerit, aut in posterum obtinebit, ubi ad inhibendum, aut alia hujusmodi agendum itum fuerit, motu, scientia, & potestate prædictis, lites hujusmodi ad nos advocamus, atque omnino extinguimus. Statuentes æque valere hoc decretum nostrum, ac si iudicum nomina, atque alia omnia, quæ supra commemorata sunt hic satis expressa essent, etiam si Sacri Palatii Apostolici Auditores existerent. Volumusque, ut quicquid super hac res fiat, aut factum sit, etiam si causam, aut nos, aut Apostolica commiserit Sedes, pro infecto omnino haberi. Irritum præterea esse, atque inane, quicquid super his, Apostolica, sive alia, quavis auctoritate secus contigerit, aut agi, aut attentari. Fratres vero qui ita exierint, quocumque induti habitu sint, mandamus ut capicures, ad religionemque vestram redire, quacumque ratione compellas.

§. 6. Denique fidem adhiberi mandamus, non modo nostris his literis, verum etiam & earum exemplis, modo Prælati aut notarii alicujus signo obfirmatæ fuerint. Datum

Privilegiis quæ in Mare magno, & alibi sunt, confirmantur, & dantur gratia aliorum Mendicantium.

Facultas benedicendi vestes, & vasa sacra.

Prohibitio exeundi ab Ordine.

Prohibitio de super litigandi.

Fidestransumptorum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die decima septima Junii. millesimo quingentesimo octavo, Pontificatus nostri Anno V.

XXIV.

Contra pugnantem in duello, aut illud permittentes in Statu Ecclesiastico.

JULIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Regis pacifici qui regnat in cælis, licet insufficientibus meritis vices gerentes in terris, cunctorum fidelium statui, pro ut ex suscepta servitutis tenemur officio indefessa solertia intendentes, ac animarum periculis obviare cupientes, ad ea per que ubique, præsertim in terris Romanæ Ecclesiæ ipsæ nostræ subiectis inter fideles eosdem, cædes, rixæ, & contentiones cessent, scandalorum tollantur fomenta, pax, & concordia vigeant, prosperitque eorum successibus consulatur, opportune provisionis operam impendimus, pro ut in Domino conspicimus salubriter expedire.

§. 1. Sane non sine maxima animi nostri perturbatione accepimus, quod nonnulli fidelium prædictorum, inimico humani generis instigante, & aliquibus causis occurrentibus, & plerumque minimis, & inhonestis, ac levibus verbis ad contumelias, contentiones, & dissidationes devenientes, ut alter alterius sanguine fatietur, ad temporales Principes, & dominos maxime Civitatum, Terrarum, & locorum Sedi Apostolicæ subiectorum confugiunt, ut eis locum tutum, sive campum ad duellum, seu pugnam assignent. Et quam suis Principes, & domini præfati, duellum sive pugnam eis dissiadere, & prohibere deberent, tamen plerumque locum, aut campum tutum hujusmodi assignant, malevolumque altercantium propositum ad executionem augent, magisque uni quam alteri favent, ex quo hominum mortes repentiæ, & nisi divina gratia præveniant, animarum perditiones, mutilationes, & vulnera, inter astantesque pugnantium amicos, odia, & altercationes, & ex uno inconvenienti plura oriuntur in ipsorum fidelium animarum, & corporum periculum, generisque humani præfati iacturam, perniciosum exemplum, & scandalum plurimorum.

§. 2. Nos igitur qui fidelium prædictorum, tranquillitatem, & pacem sinceris desideris exoptamus, saluberrimis Christianæ Religionis documentis, & exemplis Deum tentandum non esse præmoniti, Salvatorisque Domini nostri Jesu Christi, qui Petro Apostolorum Principi, ut gladium mitteret in vaginam mandavit, præceptis edocli, attendentes hominem homini, inter quem cognationem quamdam

natura constituit, insidiari nefas, & gladiatoria munera, & purgationes hujusmodi vulgares a religionis nostræ pietate damnari, cruentaque spectacula a sacris canonibus, & imperialibus legibus inhibita, & improbatæ, sicque pugnantem infamia notari, & diversis pœnis puniri, & cum omni tempore, potissimum tamen in ocio civili, & domestica quiete publica detestanda esse, motu proprio, non ad alicujus super hoc nobis oblata petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, hac in perpetuum vultura constitutione, duellorum, & gladiatorum hujusmodi usum damnamus, & improbamus, & in terris Romanæ Ecclesiæ mediate, vel immediate subiectis, per quoscumque quavis auctoritate, & potestate, ac nobilitate fulgentibus, sub excommunicationis late sententiæ pœna, quacumque causa, etiam a legibus permilla, fieri omnino prohibemus: Dictosque pugiles taliter pugnantem, ubique impune capi posse, & puniri, pro homicidio, vel vulnere, juxta juris communis dispositionem, nulla eis consuetudine suffragante, itauimus. Corporaque in duello in terris Ecclesiæ, mediate, vel immediate subiectis facti morientium in sacro sepeliri prohibentes.

§. 3. Sub simili excommunicationis pœna, & interdicti ecclesiastici, omnibus, & singulis utriusque sexus, Ducibus, Comitibus, Marchionibus, Domicellis, Baronibus, & aliis temporalibus Dominis, Vicariis, Communitatibus, & Universitatibus Civitatum, Terrarum, & locorum præfata Romanæ Ecclesiæ, mediate, vel immediate subiectorum mandantes, ne de cetero perpetuis futuris temporibus, aliquibus cujuscumque dignitatis, & nobilitatis fuerint, & ex quacumque causa, etiam a legibus non improbatæ, locum seu campum liberum ad duellum, seu alias ad pugnam tutum, quomodolibet assignent, concedant, seu tradant, aut assignari, concedi, seu tradi faciant, vel permittant, sub excommunicationis late sententiæ, & quatuor millium ducatorum Camere Apostolicæ applicandorum pœna pro qualibet vice incurrenda. Et si hujusmodi constitutionis violatores, ultra dictam primam vicem fuerint, ultra dictas pœnas, feudo seu vicariatu, quem a dicta Romana Ecclesia obtinuerint, privatos fore Apostolica auctoritate, tenore præsentium, præcipimus, mandamus, atque decernimus, non obstantibus quibuscumque statutis, & consuetudinibus, privilegiis, indultis, & concessionibus quavis auctoritate editis, & quibusvis concessis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 4. Volumus autem quod presentes literæ nostræ, postquam in valvis Basilicæ Principis Apostolorum, & in Campo Floræ in Urbe affixæ fuerint, omnes, & singulos cives Romanos, & alios in Urbe commorantes, affixis quindecim diebus, alios vero Duces, Comites, Marchiones, Domicellos, Barones, & alios temporales

Prohibitio illa permittendi.

Hæc Bulla ligatur post public.

Prohibitio duellorum in Statu Ecclesiastico.

Dominos, Vicarios, Communitates, & Universitates præfatas Civitatum, Terrarum, & locorum Sedi præfate, mediate, vel immediate subditorum, decurso mense ardent, contrafacientes pœnas præfatas incurrant, in omnibus, & per omnia, perinde ac si eis omnibus, & singulis contrafacientibus, personaliter, & particulariter intimatæ fuissent.

Nulli ergo, &c.
Si quis autem, &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo nono, sexto Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno sexto.

X X V.

Prohibitio occupandi bona naufragantia in locis Maris S. R. E.

JULIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Romanus Pontifex pacis, & justitiae precipuus Conservator, & auctor, ac pietatis amator, quæ in Christianidelium præjudicium, temere attentari intelligit, ne graviorem tendant in noxam, opportunis, & variis remediis providet, ac perverforum temeritatem compefcit, bonorum vero operum sectatores spiritualibus præmiis remunerat, prout id in Domino conspicit salubriter expedire.

Causæ Constitut. ferendæ. §. 1. Sane plurimorum Nautarum lamentabili querela didicimus, quod ipsi Maris periculo se, & eorum merces exponant, ut Curia Romanæ, & illius Curialium commodis, ex mercibus per eos ad eandem Curiam mari advectis, provideatur. Quia tamen quandoque eorum naves, vegetibus vini, & aliis mercibus, rebus, & victualis onustæ, contrariis ventis impulsæ, & tempestatibus actæ, miserabiliter naufragium patiuntur, ac fluctibus maris violenter ejectæ, integræ, quandoque ad littus perveniunt, aut terram alicujus Domini etiam temporalis attingunt, nonnumquam etiam aliquarum mercium, & rerum jactum faciunt, alleviandæ navis gratia, ne naufragium patiantur animo illa recuperandi, non pro derelictis habentes, & cum ab incolis, & habitatoribus, ac Gubernatoribus Civitatum, Terrarum, & locorum, juxta quorum littora naves ipsæ naufragium hujusmodi patiuntur, vel bona jactata perveniunt, sperent eorum calamitati, auxilia meritoria præstari, ac in re tam luçtuosa, ac pietate, & miseramine digna, opem ferri, propriis oculis cernunt, & in calamitatum suarum consolatione, se ipsos mercibus, ac vegetibus, quæ beneficio Dei, e maris periculo ad littus salvæ pervenerunt, damnabili, & execranda cupiditate spoliari, & privari, ipsique spoliantes, & rapientes, & locorum Domini, illa ad eos ex antiqua con-

suetudine spectare, eaque licite retinere posse affirmare præsumunt, quo fit, ut nautæ ipsi ab hujusmodi mercium ad Urbem nostram vectione retrahi cogantur, non absque Curia Romanæ, & Urbis jactura, nisi desuper opportune provideatur.

§. 2. Nos considerantes, tam civili; quam canonica lege licere unicuique naufragium suum impune colligere, ac jacta in mari alleviandi oneris causa recuperare, illaque deripientes furtum committere, & graviter delinquere, ac christianos naufragium patientes, rebus suis spoliantes diversis pœnis puniri, & propterea consuetudinem prædictam tamquam contra regulam fidei, qua unus alteri auxilio esse tenetur, merito corruptelam appellari, neminemque suffragari debere, cujuscumque temporis cursu munitam. Volentesque sicut nostro incumbit pastorali officio, omni mari, terraque ad Almam Urbem nostram venientium, securitati, & tranquillitati providere, periculisque hujusmodi obviare, ac venientium ad Almam Urbem ex omnibus mundi partibus, tamquam ad matrem, de necessariis cum opulentia providere necnon animarum eorumdem Christianidelium saluti consulere; Motu proprio non ad alicujus nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & ex certa nostra scientia, consuetudinem capiendi, & retinendi bona per naufragium, vel jactum levandæ navis gratia, aut alia necessitate urgente factum, ad littora maris civitatum, terrarum, & locorum Romanæ Ecclesiæ, mediate, & immediate subditorum pervenientia, tamquam corruptelam allegari non posse, illamque nulli, in judicio vel extra illud suffragari debere auctoritate Apostolica tenore præsentium, decernimus, & declaramus.

§. 3. Et ultra pœnas, tam a lege quam a Canone in tales spoliantes bonis suis Christianos naufragium patientes, & raptores in littore maris civitatum, terrarum, & locorum Romanæ Ecclesiæ, mediate, vel immediate subditorum hujusmodi hæcenus inflictas, quas pro potiori cautela innovamus, & confirmamus, tallium spoliantium cujuscumque auctoritatis & dignitatis fuerint, bona & jura quæcumque, auctoritate & tenore præmissis, confiscamus, & publicamus, illaque Camera Apostolicæ confiscata & publicata, & locorum Dominos, & Vicarios id fieri permittentes, excommunicatos eo ipso iore decernimus, & etiam declaramus, dictosque raptores in fragranti crimine reptos, ut latrones & grassatores puniri posse, alias ut fures, præterquam si nautis in manifesto naufragii & submersionis periculo constitutis, eorum opem & auxilium implorantibus & exposcentibus, non absque vitæ discrimine, in personarum & rerum conservatione auxilio fuerint, vel alias ab imminenti & præsentanei naufragii periculis ipsorum labore & animo liberaverint, & salvos reddiderint, aut

Consuetudo occupandi bona naufragantia ad littora Maris locorum S. R. E. improbat.

Pœnæ in contravenientes imponantur.

aut bona jam deperdita recuperaverint, iis enim casibus, eos statuto, consuetudine juvari, illaque allegari posse, ac illis stari debere decernimus.

Indulgentia pro dantibus auxilium.

§. 4. Et ut fideles ad præmissa alliciantur, ac ab eis naufragium hujusmodi patientibus promptiora subsidia præbeantur omnibus & singulis utriusque sexus Christianidelibus, qui auxilium, consilium & favorem, naufragium patientibus, in recuperatione & conservatione bonorum suorum præstiterint, decem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentis misericorditer in Domino relaxamus.

Executores deputantur.

§. 5. Et nihilominus Camerario, Clericis & Præsentibus, & Auditori Cam. prædictæ, eorumdem tenore præsentium committimus & mandamus, quatenus vel duo aut unus eorum per se, vel per alium seu alios præmissa, ut quotiens, & quando opus fuerit publicantes, faciant auctoritate nostra, illa a quibusvis personis, cujuscumque status, gradus, ordinis, vel conditionis, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, inviolabiliter observari, ac pro illorum subsistentia firmiori, etiam scripturas necessarias desuper expediant. Contradictores per censuram ecclesiasticam, & alia juris remedia, appellatione postposita compefcendo.

Obstantibus tollantur.

§. 6. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

D. P. An. 6. die 24. Febr.

Nulli ergo &c.
Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo nono, sexto Kalen. Martii, Pontificatus nostri anno sexto.

X X V I.

Renovatio privilegii Monialium, & Fratrum Minorum Ordinis S. Francisci, de novis Monasteriis circa eorum domos infra spatium CCC. cannarum non edificandis.

Alias hoc Privilegium huic Ordini concessit Clemens IV. Const. XII. Tom. III. Par. I. pag. 446.

JULIUS PAPA II.

Dilecto filio Vicario generali Ultramontano Ordinis Fratrum Minorum Regularis Observantia.

Clem. IV. privilegium concessit Ordini S. Francisci.

Exponi nuper nobis fecisti, quod inter alia privilegia a Summis Pontificibus prædecessoribus nostris Ordini Fratrum Minorum concessa, ac per sel. record. Sixtum IV. etiam prædecessorem nostrum, ac per nos respective confirmata, ac de novo concessa a sel. recordat. Clemente Papa IV. prædicto Ordini, ejus pauperimo statu considerato, ut idem Ordo in eadem arctissima paupertate, ac professionis suæ puritate, & integritate, ad Dei servitium, & ejus Ecclesiæ fructum tranquille conservetur, concessum fuit, ut

prope domos fratrum prædicti Ordinis, certi utriusque maxime feminei sexus Religiosi in eodem privilegio contenti, infra spatium trecentarum cannarum, domos seu Monasteria edificare minime possint, sub certis censuris & pœnis in eodem privilegio contentis.

Quod fuit communicatum Ordini S. Francisci.

§. 1. Quod quidem privilegium fratrum Ordinis Prædicatorum etiam concessum fuit, ut omnia privilegia omnibus aliis Mendicantium Ordinibus, prædicto maxime Prædicatorum Ordini concessa, Ordini fratrum Minorum fuissent communia, & hujusmodi Minorum Ordinis fratres illis uterentur, potirentur & gauderent, ac si illis specialiter & expresse concessa fuissent.

Clem. IV. illud reduxit, contra d. Ordinem S. Francisci ad an. 140.

§. 2. Præterea Clemens IV. prædecessor prænominatus, ob nonnullas causas animum suum moventes, privilegium prædictum, quod prædicti Ordinis Prædicatorum fratribus concesserat, ad spatium centum quadraginta cannarum reduxit, prout in omnium summorum Pontificum prætorum literis desuper confectis plenius continetur.

Unde fuit dubitatum si reductio esset, etiam contra Ordinem S. Francisci.

§. 3. Sed quia a nonnullis hesitatur, an ex eo quod prædictorum fratrum Prædicatorum privilegia præfatis fratribus Minoribus communicata sunt, privilegium præfatum trecentarum cannarum prædictarum, eisdem fratribus Minoribus specialiter concessum, ad prædictas centum quadraginta cannas sine alia speciali coarctatione, seu reductione esset coarctatum, vel reduçtum. Quare pro parte tua nobis fuit humiliter supplicatum, ut in præmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Hic ideo Pontifex idem Privilegium d. Ordini S. Francisci iterato concessit.

§. 4. Nos igitur sacra Religionis fratrum Minorum prædictorum honestatem, paupertatem, ac puritatem considerantes, merito inducimur ut eam specialibus favoribus & gratiis prosequamur, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, prædictam coarctationem, seu reductionem contra prædictum Fratrum Prædicatorum privilegium factam, præfatis fratribus Minoribus nocere non debere, nec præfatum privilegiorum communicationem in damnum, sed in favorem Prædictorum fratrum Minorum esse concessam. Et ideo confirmationem & novam concessionem per prædictum Sixtum IV. & per nos respective factam, in suo robore permaere debere, auctoritate Apostolica declaramus, ac potiori pro cautela idem privilegium, & inde secuta quæcumque, prædictis Fratribus Minoribus confirmamus & approbamus. Et quatenus opus sit, prædictarum trecentarum cannarum privilegium, tenore præsentium, auctoritate præfata eisdem fratribus Minoribus de novo concedimus.

Quibuscumque non obstantibus.

§. 5. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus Apostolicis, privilegiis quoque, & indultis, ac quibuscumque literis Apostolicis in contrarium concessis, ceterisque contrariis quibuscumque.

D. P. An. 6. die 21. Maii.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vigesima prima Maii.

Maii, millesimo quingentesimo nono, Pontificatus nostri Anno sexto.

XXVII.

Extensio constitutionis a Pio II. editæ, contra appellantes a Romano Pontifice, ad futurum Concilium, eorumque complices & fautores.

**JULIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI**

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Spesacti regiminis nos cura sollicitat. ut eorum malitias & audaciæ, quorum sceleris cæcitas, & damnandæ ambitionis improbitas, a nimis occupantes (discordiarum fautore, ac schismatum inventore & alumno, humani generis inimico procurante) eos in illam temeritatem impellant, ut quæ sibi a jure interdicta, & a Sanctis Patribus, etiam in Congregatione fidelium, pro hujus sanctæ Sedis dignitate, & Ecclesiæ unitate servandis, ad schismatis occasionem tollendam (quo in Dei Ecclesia perniciosior morbus inveniri vix potest) Spiritu Sancto cooperante, non minus provide & salubriter, quam necessarîe, decreta & statuta esse noverint, damnata audacia, & exquisitis artibus & fraudibus attentare temere conentur, & eis contravenire contendant, nunc novorum editione jurium, nunc antiquorum, innovatione & declaratione, nunc vero extensione, & novarum poenarum adjunctione, prout salubriter expedire conspiciamus, sollicitis studiis obviare curemus.

Pius II. prohibuit appellari ad futurum Concilium.

§.1. Sane licet olim fel. rec. Pius Papa II. prædecessor noster de fratrum suorum S. R. E. Cardinalium, cunctorumque Prælatorum, ac divini & humani juris interpretum, Curiam Romanam sequentium, in dieta, seu Congregatione Mantuana existentium approbatione, matura prius & gravi præmissa discussione, & de eorumdem congregatorum unanimi consilio & assensu, ac ex certa scientia provocaciones ad futurum Concilium, efficacissimis, & palpabilibus rationibus, tamquam erroneas & detestabiles damnaverit, ac sub excommunicationis latæ sententiæ, & interdicti poenis præceperit, ne qua persona cujusvis dignitatis, sive etiam Universitas, aut Collegium, quovis quæsto colore, ab ordinationibus, sententiis, seu mandatis quibuscumque suis ac successorum suorum appellationem hujusmodi interponere auderet, & contrafacientes, una cum fautoribus suis, & consiliis, auxiliumve præstantibus, (sive hi tabelliones essent, sive testes, sive advocati, sive alii quicumque) non solum poenis & censuris prædictis, sed etiam iis quæ læsæ majestatis, & hæreticæ pravitateis reis imponuntur, obnoxios esse statuerit.

§.2. Leonardus tamen Lauredanus Dux,

Rogati. ac generale Consilium, & Commune Venetiarum, omnesque, & singuli patritii, & cives Communis ejusdem, una cum Provivoribus, Potestatibus, Commissariis, & reliquis officialibus suis (quorum auctoritate, industria, consilio, opere aut favore, civitates, oppida, castra, & arces ad nos & Sanctam Romanam Ecclesiam legitime pertinentes, occupatæ fuerant aut detinebantur) de fratrum nostrorum consilio, a nobis requisiti & moniti, ut intra certum terminum, sub penis tunc expressis, nos, & sanctam Apostolicam Sedem plene, & omni ex parte, in concessa sibi auctoritate & libertate, cum obedientia recognoscerent & reintegrarent, ac Ravennam, Cerviam, Ariminum, Faventiam, Sarsinam Civitates, cum oppidis, castris, terris, & districtu ipsarum, cumque Cæsena, Forolivien, ac Imolen. territoris, castris, oppidis, terris, & locis, quæ occupabant, integre & expedite, nobis, & dictæ Romanæ Ecclesiæ, cujus juris esse noscebantur, relaxarent, atque inde recederent, nec impedirent, quo minus illorum cives & habitatores, ad piæ matris suæ Romanæ Ecclesiæ obedientiam revertentur, omnes eorum fautores ab auxilii in talibus præstatione deterrendo, ita quod requisitioni, monitioni, & mandato nostro hujusmodi non parentes, majoris excommunicationis sententia, de simili consilio, eo ipso innodati censerentur, a qua, præterquam in mortis articulo constituti, per alium, quam per Romanum Pontificem, etiam prætextu cujuscumque facultatis, cuicumque pro tempore concessæ, absolvi non possent (quamquidem excommunicationis sententiam in hujusmodi non partitionis eventum, iteratis etiam vicibus aggravavimus) paternis monitis, & salutaribus jussis obsequi, prout debebant, indebite recusantes, ceu qui juri proprio diffidunt, & superioris mandata contumaciter obaudiunt, ut quæ minus juste usurparunt, indebite, etiam cum animarum suarum detrimento, retineant, ad prohibitum, atque damnatum remedium confugientes, a requisitione, monitione, & mandato, ac sententiis, censuris, & poenis prædictis, nulla constitutionis Pii prædecessoris, hoc expresse vetantis habita ratione, ad futurum Concilium, temere, ut accepimus, provocarunt.

§.3. Prout etiam perditionis filii, quondam Joannes Bentivolus, & ejus nati cum eos a tyrannica oppressione dilectæ Civitatis nostræ Bononiæ expellere decrevissemus, damnabiliter fecisse dicuntur, videlicet ad futurum Concilium prædictum appellasse, & provocasse.

§.4. Nos igitur quam detestanda sit perversitas attendentes, qui propriis iniuncti commodis, & nefariis cupiditatibus mancipati, salubria decreta Patrum, & superiorum jussa spernentes, inconfutibilem Christi tunicam scindere, ac etiam scissionis causam habere contendunt, & Ecclesiæ unitatem dividere, prædictæ sanctæ Sedis

Bentivoli etiam Bononiæ occupatores, itidem appellatur.

Et nonnulli præterdunt non contravenire, si actuali appellationi, & scripturæ se non immiserint.

Sedis

Veneri tamen moniti ab isto Pontifice, ut bona Sedis Apost. occupata dimitterent ad futurum Concilium provocarent.

Sedis Apostolicæ principatum tollere, & contra tot Sanctorum Patrum, & Sacrorum Conciliorum decreta, temere, & damnabiliter, magna audacia venire non erubescunt, & contrafacere non verentur, asserentes inter cetera, consulentes, persuadentes, determinantes, seu determinationi hujusmodi interessentes, sola consilii præstatione seu persuasione, deliberatione, quod aliquibus casibus a Romano Pontifice, seu ejus sententia, vel decreto, ad futurum Concilium generale appellari possit, dicta Pii prædecessoris constitutione non ligari, nisi in ipsa actuali appellatione, & illius interpositione, vel scripturæ compositione se immiscuerint, de cetero tali assertione se excusare, ac tale quid in posterum præsumere impune valeant, opportunam tam immani, & periculoso morbo medelam adhibere volentes.

Declaratio Bullæ Pii II.

§.5. Hac generali, & in perpetuum valitura constitutione, ex certa nostra scientia, & potestatis plenitudine, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio promulgata, sancimus, constitutionem Pii Prædecessoris præfatam, tam citra quam ultra montes, & ultramontanis partibus, quoad omnes, tam ecclesiasticas quam seculares personas, etiam Regali dignitate, ac Cardinalatus honore fulgentes, capitula, universitates, communitates, & collegia, congregationes, & synodos, ac parlamenta, valuisse, valere, & perpetuo valitura declaramus, cum supplementatione solemnitatis cujuslibet, etiam publicationis omittæ (cujus in illa edenda vel publicanda defectus præterdi posset, quæ juxta illam fieri requirebatur) eamque ex præterito, nunc & in posterum inviolabiliter observari mandamus, ipsius violatores, cujuscumque dignitatis existant, poenis, & censuris in eadem expressis, quocumque tempore subjacere statuentes, contraria consuetudine, seu potius corruptela non obstant.

Alias addit poenas.

§.6. Decernentes & declarantes ultra poenas impositas (quas ipso facto dictos violatores, & contravenientes incurrere volumus) ipsos & eorum quemlibet, pro veris & indubitatis schismaticis, & inconfutibilis tunicæ Domini nostri Jesu Christi violatoribus, & dissipatoribus, ac de Catholica fide male sentientibus, habendos & reputandos, poenisque canonicis, & legalibus contra tales impositis, subjacere, & cum Dathan, & Abiron partem, & damnationem habere, ipsaque etiam poenas & carum quamlibet omnes illos incurrere volumus, cujuscumque conditionis existant, & gradus prærogativa fulgeant, qui in Senatu, consiliis, parlamentis, congregationibus etiam synodalibus, & provincialibus, vel alias quomodolibet, tacite vel expresse, voce vel scripto per se vel alium (cujuscumque timoris, vel reverentiæ velamine, vel prætextu excusatione, & superioris mandato non obstantibus) decreverint, consulerint seu

Tom. III. Par. III.

deliberaverint, vel aliorum dicta approbaverint, consilium aut vocem dederint, ut ad futurum universale Concilium, a nobis, vel successoribus nostris Romanis Pontificibus, contra prædictam Constitutionem appellare liceat, possit, vel debeat, dictas poenas ad ipsos, & eorum quemlibet contravenientem in præmissis, tenore præsentium extendentes, & locum habere declarantes, omni ambiguitate cessante.

Venetorum, & aliorum appellationes nullas esse declarat.

§.7. Et nihilominus provocaciones, & appellaciones, tam per Leonardum Duce, Rogatos, Consilium, & commune Venetiarum factas hujusmodi, quam per quoscumque alios prædictos pro tempore faciendas, & inde secuta quæcumque (utpote contra Pii prædictam ac præsentem Constitutionem attentatas) nullas, prout sunt, & invalidas, nullusque roboris vel momenti fuisse, & pro tempore fore, auctoritate, scientia, & potestate similibus, statuimus, decernimus, & declaramus, ac pro potiori cautela, cassamus, & annullamus.

§.8. Et ultra prædictas poenas (quas contra constitutionis hujusmodi violatores in suo robore permanere decernimus) loca quæcumque, ad quæ violatores ipsos declinare, & in quibus scienter stare permitti contigerit, ecclesiastico supponimus interdicto, decernentes illud, quamdiu ipsi violatores inibi scienter steterint, ut præfertur, & per triduum post eorum inde discessum, firmiter observari. Ac præsentibus literas in quinquagesimo Cancelleriæ etiam describi mandamus.

Loca ad quæ contravenientes declinant interdicto supponunt.

§.9. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus & ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariarum.

Nulli ergo &c.
Si quis autem &c.
Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nono, Kalen. Julii, Pontificatus nostri anno sexto.

Dat. P. An. 6. 1. Julii.

XXVIII.

Facultates, & privilegia Commissariorum Fabricæ S. Petri Principis Apostolorum de Urbe.

**JULIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI.**

Universis, & singulis presentes literas inspecturis salutem, & Apostolicam benedictionem.

Petrus Apostolor. Princeps est.

Liquet omnibus Christianæ fidei cultoribus, beatum Petrum ab ipso Salvatore nostro Domino Jesu Christo Apostolorum Principem fuisse constitutum, eique ligandi atque solvendi animas cœlesti privilegio traditam esse potestatem, cum ei dicitur, Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & tibi dabo claves regni Cœlorum, & quod-

1510. Inexorabile ante publicationem nulla, etiam Ordinarius datus, &c.

§. 13. Ac illa, que ante publicationem dicarum nostrarum indulgentiarum inexacta, etiam si illa Ordinariis, pro ipsis tamen incertis quoquomodo, relicta, donata, & que eis quovis modo obvenierint, necnon que ab ipsis Ordinariis, vel eorum nomine post ipsam publicationem exacta, & eis quoquo modo soluta, ac etiam que ante ipsam publicationem pro ipsis incertis, aut incertis personis, & locis, non debeantur, sed post publicationem predictam deberi coeperunt, etiam si ea Ordinariis, ut premititur, relicta, donata, aut obventa, tamquam eis indebita per ipsum Commissarium, & delegandos ac subdelegandos ab ipso, nomine dicte Fabrica libere exigi ac expeti, & aliqui posse, & debere, etiam sub censuris Ecclesiasticis ac penis pecuniariis, aliisque juris remediis, opportunis; invocato etiam ad hoc si opus ferit, auxilio brachii secularis.

Facultatem eidem Commissario concessit dispensandi in multis casibus.

§. 14. Ac quoscumque, qui ante etatem legitimam ad sacros etiam presbyteratus ordines, absque aliqua dispensatione se promoveri fecerunt, & in susceptis ordinibus, etiam ministrarunt, ac qui ex quavis licita aut illicita cognatione proveniente, affinitate, & consanguinitate, aut cognatione carnali vel spiritali, inter levatum, & levatum, excepto simplici aut multiplici gradu, ac quoscumque, qui publice honestatis iustitiam impedimento, seu alias quomodolibet impediti, matrimonium, scienter vel ignoranter, in quarto, vel tertio, ac per copulam fornicariam, non tamen publicam, etiam in primo affinitatis gradu contraxissent, & carnali copula consumassent, si impedimentum huiusmodi in iudicium deductum non fuerit, vel scandalum generare non possit, ab excessu huiusmodi, ac excommunicationis sententia, quam propterea incurrisset, iuncta inde eis pro modo culpe poenitentia salutari, que ad fabricam huiusmodi dirigatur, & quod de cetero talia non committant, nec committentibus presentent auxilium, consilium, vel favorem, & aliis que de iure fuerint injungenda absolvere, & ut de novo invicem matrimonium contrahere, & in illo sic contracto similiter remanere, libere, & licite valeant, prolem susceptam ex huiusmodi matrimonio si qua sit, & suscipiendam, legitimam decernendo, in foro conscientie dumtaxat, tam quoad alios, quam quo ad illos, qui in tertio, vel quarto consanguinitatis gradu existente, matrimonium contraxerunt, ut praferatur, quos in utroque foro absolvi, & matrimonium de novo etiam publice contrahere posse volumus, & cum eisdem promotis super irregularitate, quam etiam in dictis ordinibus ministrare possint, dispensare.

Componenda que cum occupatoribus bonorum Ecclesiasticorum aut beneficiarum.

§. 15. Ac cum quibuscumque qui bona Ecclesiarum, monasteriorum, & ecclesiasticorum beneficiorum quorumlibet haberent, & judicialiter deficientibus probationibus ad illorum restitutionem compelli non possent, etiam si per eos probari possent.

§. 16. Et bona omnia, ac quaecumque legata, & alias quomodolibet, etiam hereditatis titulo pro male ablatis restitutione relicta hactenus, & que relicti, & largiri contigerit in futurum, durante deputatione Nuncii, & Commissarii per presentes facta, in quibuscumque testamentis, donationibus causa mortis, codicillis, aut aliis ultimis voluntatibus per quoscumque, & ubicumque factis, & que durante huiusmodi deputatione fuerint quibuscumque incertis Ecclesiis, & piis locis aut personis similiter incertis, vel absentibus, taliter quod propter ipsorum absentiam merita ab eis notitia haberi non possent, Ac etiam que restitutioni subjacerent, sed in eis vel ad ea personis, quibus illa fieri deberent, receptio non competeret.

Relictis pro male ablatis, vel piis locis, aut personis incertis, vel ignorantibus, vel bonis restituentibus, cui receptio non competit.

§. 17. Necnon quaecumque in testamentis, donationibus causa mortis, codicillis, aut aliis ultimis voluntatibus, pro Redemptione captivorum, etiam si Beate Mariæ de Mercede, & S. Trinitatis Redemptionis captivorum Ordinibus, & Sanctæ Eulaliæ Barchinon, relicta fuerint, ac hereditates, & bona decedentium ab intestato Clericorum, & Laicorum, etiam indulto Apostolico, aut alias ad Redemptionem predictam captivorum dedicata pertinere deberent, facultate Nuncii, & Commissarii concessa huiusmodi durante.

Relictis pro Redemptione captivorum, vel propterea sublatis.

§. 18. Nec non omnes, & singulas pecunias, & res alias que in prandis, & convivis, ac publicis spectaculis, in aliquibus celebratibus, ex voto, & statuto, seu consuetudine in quibusvis locis exponi consueverint, & facultate Nuncii, & Commissarii huiusmodi durante exponi debeant, ad Fabricam huiusmodi applicamus, & sub restitutione bonorum Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum huiusmodi, competenti recepta portione, vel quantitate pro eis in Fabricam huiusmodi convertenda, ipsos sic ea tenentes ab ulteriori eorum restitutione libere absolvere, & quod illa retinere libere possint in posterum eis etiam concedere.

Rebus expendendis in convivis, ac publicis spectaculis, tempore festivitatum.

§. 19. Ipleque Nuncius, & Commissarius, & quibus vices suas, in genere, vel in specie, duxerit committendum, possint dubitates quascumque, tam super qualitate personarum, quibus facultas eligendi confessorem concedi possit, etiam si comprehendantur communia Civitatum, Universitates, Oppidorum, Castrorum, Villarum, & aliorum locorum, ac Collegia, que & illorum singulares personæ ab absolute a premissis, vel aliquo premissorum, ac dispensatione super eis, vel aliquo eorum indigerent, quam cetera alia dubia decidere, & summam pecuniarum pro consequenda indulgentia huiusmodi, & aliis premissis limitare, & taxare.

Declarandi etiam dubitates circa premissa exortas.

§. 20. Ac facultatem eligendi Confessorem huiusmodi concedere; Ac quascumque indulgentias, tam a nobis, quam a predecessoribus nostris, & a Sede predicta, vel ejus auctoritate quibuscumque Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, etiam nostro S. Spi-

Dandi facultatem eligendi Confessores, & suspendendi eorum locorum indulgentias.

S. Spiritus in Saxia de Urbe, Ordinis S. Augustini, & aliis piis locis Universitatibus, confraternitatibus quibuscumque, qualitates, & ad quemcumque usum etiam Laicorum, & Clericorum institutis, & singularibus personis, etiam plenarias in vita, ac quascumque facultates quibusvis personis, cuiuscumque dignitatis, etiam Cardinalatus honore, aut Legationis functionibus super premissis, vel aliquo premissorum hactenus concessas, praterquam ratione sustentationum pauperum, & miserabilium personarum in Parisien., & S. Jacobi de Galitia, ac Portugallia Regnis Hospitalibus degentium, quas quoad illorum usum in provinciis, in quibus dicta hospitalia respective sita sunt, secundum Cancellaria nostra morem terminandis, & non in aliquibus aliis locis durare volumus, ac expeditionis contra Turcas, & Hæreticos concessis, etiam quascumque clausulas preservative aduersus revocationes, & suspensiones earumdem in se continentes, quando, & quotiens, & ad quod tempus Nuncio, & Commissario praefato, vel deputandis, vel subdelegandis ab eo videbitur opportunum suspendere; quas omnes, & singulas nos presentibus ad dictum beneplacitum nostrum suspendimus, & suspensas fore decernimus & declaramus. Prohibentes omnino quascumque illarum occasione fieri solitas.

Inhibicio contra quoscumque d. Commissarii perturbatores, & alios quoscumque licentiam dantes.

§. 21. Ac mandantes universis, & singulis locorum ordinariis, Abbatibus, & aliis cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis, vel preeminentie existant, sub excommunicationis late sententia poena, ac quingentorum ducatorum auri Fabrica predicta applicandorum penis, ipso facto incurrendis, ne publicationem, & praedicationem dicarum nostrarum indulgentiarum, & suspensiones aliarum huiusmodi in eorum Ecclesiis, Civitatibus, Diocessibus, ubi, & quoties opus fuerit faciendam impedire, & aliquid praetextu publicationis petere, & etiam a sponte offerentibus recipere, & exigere, aut in premissis vel circa ea fraudem aut dolum committere, neque procurantes huiusmodi indulgentiarum participes fieri, & sua pia suffragia erogare ab huiusmodi eorum proposito, in toto vel in parte, directe vel indirecte, tacite vel expresse, retardare, aut per se vel eorum vicarios vel officiales licentiam faciendi quatuor, aliquibus quæstoribus alicujus Ordinis, vel Religionis, aut fraternitatum, vel hospitalium, aut quomodolibet deputatis, verbo vel in scriptis concedere. Quinimo quæstores omnes, & singulos quos in eorum jurisdictione repererint, cum eorum rebus, & bonis que dicte Fabrica applicata esse decernimus, & ad Cameram Apostolicam fideliter deferri mandamus, retinere valeant, nec modo aliquo audeant aut presumant, per se vel alium, dispensatos, aut illos, cum quibus presentium vigore ab ipso Commissario, vel delegandis aut subdelegandis predictis contigerit di-

spensari, molestare, vel impedire, aut penas aliquas pro casu in quo, ut praferatur, dispensatum fuerit ex statuto, vel ex consuetudine exigere. Quæstoribus vero supra nominatis sub similibus penis inhibemus, ne quæstus modo aliquo facere presumant, neve bona ipsorum, per praefatum Commissarium, aut delegatos vel subdelegatos, etiam vigore aliarum literarum nostrarum eorum exigentibus demeritis arrestata, applicata, & a predicta Fabrica vendita, sibi modo aliquo vendicare, vel ab emptoribus vel detentoribus, aut Commissario delegatis vel subdelegatis predictis repetere. Ac sub similibus sententia & poena mandamus quibuscumque praedicatoribus verbi Dei, quorumcumque Ordinum, etiam mendicantium, ut requisiti a praefato Commissario, vel delegandis, vel subdelegandis ab eo praefatos Christianifideles ad contribuendum dicte Fabricæ exhortentur, & a premissis Commissario, vel delegandis, aut subdelegandis praefatis admoniti, a praedicationibus, diebus quibus dicte indulgentia, & suspensiones ab ipsis, vel die ipsorum commissione publicentur, abstineant.

Facultas dicti Commissarii, alios subdelegandi, &c.

§. 22. Liceatque nihilominus Commissario, & delegandis aut subdelegandis predictis, premissa omnia & singula, etiam omnibus & singulis predictis sub eisdem penis, totiens quotiens eis, vel eorum alicui visum fuerit opportunum, mandare, & injungere necnon iuramenta quaecumque a quibusvis laicis utriusque sexus, de stando in aliqua societate, fraternitate, vel numero personarum, & de solvendo ratam aliquam, in perpetuum vel ad tempus occasione fraternitatis, societatis, & numeri ratione dicarum indulgentiarum, privilegiorum, & quæstuarum quomodolibet praestita relaxare, & eisdem ab illis absolvere. Contradictores quoslibet & rebelles, etiam per censuram ecclesiasticam, & alia juris opportuna remedia, invocato ad hoc si opus fuerit, auxilio brachii secularis, compescere & compellere, & processiones publice ad effectum premissum fieri, & populum pro huiusmodi operibus peragendis ad sonum campanæ convocari facere, & a censuris & penis predictis satisfactione prævia absolvere, & illas remittere, ac suspensiones huiusmodi indulgentiarum relaxare. Quodque etiam transumptis & confessionalibus in dictis provinciis, insulis, & sinibus, quibusvis personis per praefatum Nuncium & Commissarium vel deputandos aut subdelegandos ab eo subscriptis, & suo sigillo dumtaxat munitis fides adhibeatur, auctoritate Apostolica tenore presentium, licentiam & facultatem concedimus, atque volumus & mandamus.

Declaratio, quod predictæ indulgentia suffragia animabus in purgatorio existentibus, que per caritatem ab hac luce Christo unitæ decesserunt, & quæ dum

§. 23. Et ut animarum salus eo potius procuretur, quo magis aliorum egent suffragiis, & quo minus sibi ipsis proficere valent, auctoritate praefata, de thesauro S. Matris Ecclesie animabus in purgatorio existentibus, que per caritatem ab hac luce Christo unitæ decesserunt, & quæ dum